

31984L0500

L 277/12

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

20.10.1984

DYREKTYWA RADY
z dnia 15 października 1984 r.
w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących wyrobów ceramicznych
przeznaczonych do kontaktu ze środkami spożywczymi

(84/500/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą,

uwzględniając dyrektywę Rady 76/893/EWG z dnia 23 listopada 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu ze środkami spożywczymi⁽¹⁾, w szczególności jej art. 3,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

artykuł 2 dyrektywy 76/893/EWG stanowi, że materiały i wyroby nie mogą uwalniać do środków spożywczych swych składników w ilościach, które mogłyby zagrozić ludzkiemu zdrowiu;

artykuł 3 tej samej dyrektywy przewiduje, że Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 100 Traktatu, przyjmuje w drodze dyrektyw szczegółowe przepisy stosowane do niektórych grup materiałów i wyrobów (dyrektywy szczególne);

w większości Państw Członkowskich wyroby ceramiczne przeznaczone do kontaktu ze środkami spożywczymi podlegają przepisom bezwzględnie wiążącym w dziedzinie ochrony zdrowia ludzkiego, określającym limity ilości uwalnianego ołowiu i kadmu;

przepisy te różnią się w poszczególnych Państwach Członkowskich, tworząc przez to przeszkody dla ustanowienia i funkcjonowania wspólnego rynku;

powyższe przeszkody mogą zostać wyeliminowane, jeśli wprowadzanie wyrobów ceramicznych do obrotu wspólnotowego podlegać będzie jednolitymi zasadami; dlatego też konieczne jest zharmonizowanie wartości granicznych oraz metod badania i analizy takich wyrobów;

odpowiednim narzędziem dla osiągnięcia tego celu jest dyrektywa szczególna, w rozumieniu art. 3 dyrektywy 76/893/EWG, której przepisy ogólne mają zastosowanie również do niniejszego przypadku;

dostosowanie określonych procedur kontrolnych i metod analizy do postępu technicznego przewidzianych w niniejszej dyrektywie stanowi środek wykonawczy, którego przyjęcie powinno zostać powierzone Komisji w celu usprawnienia i uproszczenia procedury;

we wszystkich przypadkach, kiedy Rada przyznaje Komisji uprawnienia do wprowadzenia w życie przepisów dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu ze środkami spożywczymi, powinna zostać ustanowiona procedura zapewniająca ścisłą współpracę między Państwami Członkowskimi a Komisją w ramach Stałego Komitetu ds. Środków Spożywczych utworzonego na mocy decyzji Rady z dnia 13 listopada 1969 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 340 z 9.12.1976, str. 19.

⁽²⁾ Dz.U. C 95 z 28.4.1975, str. 41.

⁽³⁾ Dz.U. C 263 z 17.11.1975, str. 66.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa jest dyrektywą szczególną w rozumieniu art. 3 dyrektywy 76/893/EWG.

2. Niniejsza dyrektywa dotyczy możliwej migracji ołowiu i kadmu z wyrobów ceramicznych, które w swojej ostatecznej formie przeznaczone są do kontaktu ze środkami spożywczymi lub które pozostają w kontakcie ze środkami spożywczymi albo są przeznaczone do tego celu.

3. „Wyroby ceramiczne” oznaczają wyroby wyprodukowane z mieszaniny substancji nieorganicznych o ogólnej wysokiej zawartości glin lub krzemianów, do których mogły zostać dodane niewielkie ilości substancji organicznych. Wyroby te posiadają kształt pierwotny, utrwalony poprzez wypalanie. Mogą one być szkliwione, emaliowane i/lub zdobione.

Artykuł 2

1. Ilości ołowiu i kadmu uwalniane z wyrobów ceramicznych nie mogą przekraczać ustanowionych poniżej limitów.

2. Ilości ołowiu i kadmu uwalniane z wyrobów ceramicznych ustalane są za pomocą badania, którego warunki określa załącznik I, z zastosowaniem metody analizy opisanej w załączniku II.

3. W przypadku, kiedy wyrób ceramiczny stanowi naczynie zamykane ceramiczną pokrywą, limit ołowiu i/lub kadmu (mg/dm² lub mg/l), który nie może zostać przekroczony, jest taki sam jak w przypadku samego naczynia.

Samo naczynie oraz powierzchnia wewnętrzna pokrywy badane są oddzielnie w takich samych warunkach.

Suma dwóch poziomów ekstrakcyjnych ołowiu i/lub kadmu, otrzymanych w wyniku takich badań, zostaje odniesiona odpowiednio do powierzchni lub objętości samego naczynia.

4. Wyrób ceramiczny uważany jest za spełniający wymogi niniejszej dyrektywy, jeśli ilości ołowiu i/lub kadmu uwolnione w wyniku badania przeprowadzonego zgodnie z warunkami ustanowionymi w załącznikach I i II nie przekraczają następujących limitów:

	Pb	Cd
— Kategoria 1:		
Wyroby, które nie mogą zostać napełnione oraz wyroby, które mogą zostać napełnione, których wewnętrzna głębokość mierzona od najniższego punktu do płaszczyzny poziomej przechodzącej przez górny brzeg nie przekracza 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
— Kategoria 2:		
Wszelkie inne wyroby, które mogą być napełnione	4,0 mg/l	0,3 mg/l
— Kategoria 3:		
Naczynia do gotowania, pieczenia; opakowania i naczynia do przechowywania posiadające objętość większą niż trzy litry	1,5 mg/l	0,1 mg/l

5. Jeśli dla danego wyrobu ceramicznego określone powyżej ilości nie są przekroczone o więcej niż 50 %, wyrób taki jest mimo to uważany za spełniający wymogi niniejszej dyrektywy, o ile co najmniej trzy inne wyroby o takim samym kształcie, wymiarach, ozdobach i szkliwie zostaną poddane badaniu przeprowadzonemu zgodnie z warunkami ustanowionymi w załącznikach I i II i średnie ilości ołowiu i/lub kadmu uwolnione z powyższych wyrobów nie przekraczają ustalonych limitów, przy czym dla żadnego z powyższych wyrobów limity nie mogą zostać przekroczone o więcej niż 50 %.

Artykuł 3

Wszelkie zmiany w załącznikach wynikające z rozwoju wiedzy naukowej i technicznej, z wyjątkiem sekcji 1 i 2 załącznika I przyjmowane są zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 10 dyrektywy 76/893/EWG.

Artykuł 4

1. W ciągu trzech lat od notyfikacji (¹) niniejszej dyrektywy, Rada określi, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 100 Traktatu:

- ograniczenia jakie zostaną nałożone na te części wyrobów ceramicznych, z którymi mogą mieć styczność usta;
- metody kontroli przestrzegania ograniczeń przewidzianych w lit. a).

2. W ciągu tego samego okresu, Komisja, na podstawie danych toksykologicznych i technologicznych, zbada ponownie limity ustanowione w art. 2, w celu ich obniżenia, jak również warunki oświetlenia przy przeprowadzaniu badań określone w załączniku I oraz, jeżeli to konieczne, przedstawi Radzie wnioski odnośnie do stosownych zmian w niniejszej dyrektywie.

(¹) Niniejsza dyrektywa została notyfikowana Państwu Członkowskim w dniu 17 października 1984 r.

Artykuł 5

1. Państwa Członkowskie, jeżeli to konieczne, dokonują zmiany w ustawodawstwach krajowych w celu zgodności z niniejszą dyrektywą, tak aby:

- trzy lata po ogłoszeniu niniejszej dyrektywy, handel wyrobami ceramicznymi, które spełniają jej wymogi, był dozwolony,
- pięć lat po ogłoszeniu niniejszej dyrektywy, wprowadzanie do obrotu wyrobów ceramicznych, które nie spełniają wymogów, było zabronione.

Informują one Komisję o każdej takiej zmianie.

2. Z zastrzeżeniem ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zakazać lub nadal zakazywać produkcji wyrobów ceramicznych, które nie spełniają warunków niniejszej dyrektywy.

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 15 października 1984 r.

W imieniu Rady

J. BRUTON

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PODSTAWOWE ZASADY OKREŚLANIA MIGRACJI OŁOWIU I KADMU

1. Płyn przeznaczony do badania („roztwór symulacyjny”)

Świeżo przygotowany roztwór wodny 4-procentowego (v/v) kwasu octowego.

2. Warunki badania

2.1. Przeprowadzać badania w temperaturze 22 ± 2 °C w ciągu $24 \pm 0,5$ godzin.

2.2. W przypadku określania migracji ołowiu, nakryć badaną próbkę odpowiednim środkiem ochronnym i pozostawić ją pod zwykłym oświetleniem panującym w laboratorium.

W przypadku określania migracji kadmu lub ołowiu i kadmu, należy przykryć próbkę tak, aby badana powierzchnia znajdowała się w całkowitych ciemnościach.

3. Napełnianie**3.1. Wyroby, które mogą być napełnione**

Napełnić wyrób 4-procentowym (v/v) roztworem kwasu octowego do poziomu nie wyższego niż 1 mm od punktu przelewu; odległość jest mierzona od górnego brzegu wyrobu.

Próbki z płaskim lub lekko nachylonym brzegiem powinny być napełniane w taki sposób, aby odległość między powierzchnią cieczy a punktem przelewu nie była większa niż 6 mm mierząc wzdłuż nachylonego brzegu.

3.2. Wyroby, które nie mogą być napełnione

Powierzchnia próbki, która nie jest przeznaczona do kontaktu ze środkami spożywczymi jest najpierw pokrywana odpowiednią warstwą ochronną, odporną na działanie 4-procentowego (v/v) roztworu kwasu octowego. Następnie próbka jest zanurzana w naczyniu zawierającym znaną ilość roztworu kwasu octowego w taki sposób, aby powierzchnia, która może mieć kontakt ze środkami spożywczymi, była całkowicie pokryta płynem przeznaczonym do badania.

4. Określanie obszaru powierzchni

Obszar powierzchni wyrobów należących do kategorii 1 jest równy powierzchni menisku utworzonego przez swobodną powierzchnię cieczy, uzyskaną przy spełnieniu wymogów dotyczących napełniania, określonych w sekcji 3 powyżej.

ZAŁĄCZNIK II

METODY ANALIZY STOSOWANE W CELU OKREŚLENIA MIGRACJI OŁOWIU I KADMU

1. **Przedmiot i zakres stosowania**

Niniejsza metoda pozwala na określenie szczególnej migracji ołowiu i/lub kadmu.

2. **Zasada**

Oznaczenie migracji specyficznej/szczegółowej ołowiu i/lub kadmu wykonuje się przy zastosowaniu spektrofotometrii absorpcyjnej atomowej.

3. **Odczynniki**

- Wszystkie odczynniki muszą być jakości analitycznej, chyba że określono inaczej.
- Jeżeli wymieniana jest woda, zawsze jest to woda destylowana lub woda o równorzędnej jakości.

3.1. *4-procentowy (v/v) roztwór wodny kwasu octowego*

Dodać 40 ml czystego kwasu octowego do wody i dopełnić do 1000 ml.

3.2. *Roztwory podstawowe*

Przygotować roztwory wzorcowe zawierające odpowiednio 1000 mg/litr ołowiu oraz co najmniej 1 000 mg/litr kadmu w 4-procentowym roztworze kwasu octowego (3.1).

4. **Aparatura**4.1. *Spektrometr do pomiaru absorpcji atomowej*

Granica wykrywalności przyrządu stosowanego do oznaczania ołowiu i kadmu musi być równa lub niższa niż:

- 0,1 mg/litr w przypadku ołowiu,
- 0,01 mg/litr w przypadku kadmu.

Granicy wykrywalności określa się jako takie stężenie pierwiastka badanego w 4-procentowym roztworze kwasu octowego (3.1), które wywołuje sygnał równy dwukrotnemu poziomowi szumu tła aparatu.

5. **Metoda**5.1. *Przygotowanie próbki*

Próbka musi być czysta oraz wolna od tłuszczu lub innych substancji, które mogą wpłynąć na wyniki badania.

Umyć próbkę w roztworze o temperaturze około 40 °C z dodatkiem płynnego środka myjącego stosowanego w gospodarstwie domowym. Oplukać próbkę najpierw w wodzie wodociągowej, a następnie w wodzie destylowanej lub w wodzie o równorzędnej jakości. Odsączyć i osuszyć tak, aby uniknąć wszelkich pozostałości. Nie należy dotykać oczyszczonej powierzchni, która ma być poddana badaniu.

5.2. *Określenie ilości ołowiu i/lub kadmu*

- Przygotowana w powyższy sposób próbka jest badana w warunkach określonych w załączniku I.
  - Przed pobraniem roztworu badanego do oznaczenia zawartości ołowiu i/lub kadmu, wymieszać zawartość próbki w odpowiedni sposób, który wyklucza jakąkolwiek stratę roztworu lub ścieranie badanej powierzchni.
  - Wykonać badanie „ślepej próby” z odczynnikiami stosowanymi w każdej serii oznaczeń.
  - Przeprowadzić oznaczenie zawartości ołowiu i/lub kadmu w odpowiednich warunkach stosując metodę atomowej spektrometrii absorpcyjnej.
-